

‘Dijktraject Buggenum: vroeg contracteren van aannemer voor een maakbaar ontwerp en optimale inzet van vrijkomende grond en verbeterpunten voor hoogwater samen bespreken’

Goede belangstelling voor de digitale informatiebijeenkomst Buggenum

Op woensdag 26 januari 2022 organiseerden gemeente Leudal en Waterschap Limburg een digitale informatiebijeenkomst over dijkversterking Buggenum en het hoogwater van juli 2021. Zo’n vijftig belangstellenden lieten zich informeren over de stand van zaken van het project, gaven input over de nog te ontwerpen aandachtspunten per deelgebied en gingen het gesprek aan over het hoogwater met de bestuurders.

Bodemonderzoeken

Het afgelopen jaar heeft het waterschap vooral bodemonderzoeken uitgevoerd om een goed beeld te krijgen van de samenstelling van de grond. En om zo ook een goed beeld te krijgen van mogelijk hergebruik van grond. Vooral bij de langsdam is onderzoek uitgevoerd. In het voorkeursalternatief is opgenomen dat deze langsdam afgegraven wordt zodat de dijk meer richting de Maas komt te liggen, er meer ruimte komt tussen de woningen en het Veerhuis en de te versterken dijk en het contact met de Maas ter plaatse wordt hersteld. Veel van de vrijkomende grond van de langsdam kan worden hergebruikt. Het gaat om 150.000m³, dit zijn 7.500 vrachtwagens die zouden een file kunnen opleveren van Buggenum tot Breda. Ook op andere plekken is bodemonderzoek uitgevoerd om een zo goed mogelijk beeld te krijgen van de herbruikbaarheid. Het kunnen hergebruiken van de grond is een doelstelling vanuit duurzaamheid maar maakt het ontwerp ook betaalbaar.

Voorkeursalternatief

Aan de hand van de presentatie is stilgestaan bij het voorkeursalternatief dat in 2019 is vastgesteld met de daarbij horende dwarsdoorsneden. Waar het kan wordt het huidige dijktraject gevolgd naar de Groeneweg. Tussen de Groeneweg en het nieuwe aansluitpunt op de hoge grond komt een dijk langs de Arixweg. De dijk langs het koelwaterkanaal wordt versterkt en via een waterkerende dijk tegen de spoordijk aan, wordt aangesloten op de hoge grond bij de Berikstraat.

Vragen van belangstellenden

- De dijk bij de Dorpsstraat komt toch verder weg te liggen van de woningen?

Ter hoogte van de huidige steigerplaatsen komt de dijk meer van de woningen af te liggen.

Maar een hogere dijk betekent ook een bredere dijk. Verderop langs de Dorpsstraat komt de dijk dichterbij de bebouwing te liggen en wordt de dijk op het huidige tracé versterkt.

- Hoe hoog wordt de spoordijk? En moet het spoor ook worden verhoogd?

Het spoor loopt omhoog richting het dorp en hoeft niet verhoogd te worden want het loopt naar de hoge grond. De waterkering komt tegen de spoordijk aan te liggen aan de OML kant te liggen en zal eerst hoger liggen dan het spoor en richting dorp gelijk liggen met het spoor en uiteindelijk wat lager dan het spoor omdat het spoor omhoog loopt.

- De dijk kan toch niet zo breed worden op het OML-terrein omdat daar een groenstrook komt?

We hebben regelmatig en goed contact met OML en zij weten de afmetingen van de kering. Het ruimtebeslag van de primaire kering en de inrichting van het OML-terrein zijn op elkaar afgestemd.

- De spoordijk ligt ten tijde van hoogwater in het water. Deze is dus niet beschermd, zo ook afgelopen zomer.

Het waterschap heeft de wettelijke opdracht om de mensen en bebouwing te beschermen tegen hoogwater. Het spoor ligt niet in onze opdracht. Er zijn lopende onderzoeken naar bescherming van spoordijken. Maar wettelijk gezien ligt dit niet in onze scope, wel de kern van Buggenum.

Extra's en planning

Bij de dijkversterking wordt in het grondwerk een locatie voor een uitkijkpunt ter hoogte van de Dorpsstraat meegenomen. Ook kan een eventuele beperkte terrasfunctie ter hoogte van café 't Veerhuis in het grondwerk worden meegenomen. Een padenstructuur van 't Veerhuis naar de nieuwe locatie van de aanlegsteigers is onderdeel van het werk. En op het moment dat er voldoende grond vrijkomt dan kan gekeken worden op welke wijze de dijk langs het koelwaterkanaal kan worden ingepast.

De planning is iets opgeschoven vanwege de tijd die de bodemonderzoeken in beslag nam. Voor u leek het misschien dat er niks werd gedaan maar achter de schermen is hard doorgewerkt. Op dit moment zijn we bezig met de contractvorming van een 2 fasen overeenkomst met de aannemer. De aannemer wordt eerder betrokken, al in de planontwikkelingsfase waar we nu in zitten. De aannemer kan dan al vroegtijdig meedenken over de optimale inzet van de vrijkomende grond, wat van belang is in het kader van duurzaamheid, en de maakbaarheid van het uiteindelijke ontwerp. We verwachten eind 2022 een aannemer te kunnen contracteren. In de eerste helft van 2023 vinden dan de ontwerp sessies met de aannemer plaats.

Vragen van belangstellenden

- Op de langsdam staat een watersteek met jaartal. Dat is een belangrijk punt voor de Heemkunde. Kan daar een gedenkteken ofzo komen?

Dit is bekend bij het waterschap. Hoe dit vorm te geven kunt u aangeven in de break out rooms waarin u meepraat over de nog te ontwerpen deelgebieden.

- Komt er een fietsbrug?

Gemeente: Hier kan nog geen uitsluitsel over worden gegeven. In het kader van de dijkversterking wordt hier nu geen rekening mee gehouden omdat de dijkversterking concreet is en het plan betreft de fietsburg nog niet zo concreet is. De fietsbrug is wel opgenomen in onze begroting. Als besloten wordt dat de fietsbrug er komt, kijken we op dat moment naar de wisselwerking met de dijkversterking.

- Wat betreft de padenstructuur, komt er ook een pad naar de aanlegsteigers?
Er komt een loop van 't Veerhuis naar de aanlegsteiger, mogelijk over de kruin van de dijk.

Vervolgens zijn de belangstellenden verdeeld over de 3 break out rooms waarin zij meedenken/praten over één van de 3 deelgebieden: Arixweg - Groeneweg, Groeneweg - Dorpsstraat, Koelwaterkanaal / spoordijk – Berikstraat. Dit onderdeel wil het waterschap ook graag nog fysiek doen. Zodra de mogelijkheid er is, wordt u hierover geïnformeerd.

Naast de punten die al op de kaarten staan, zijn de volgende opmerkingen door de beangstellenden gemaakt.

Opmerkingen bij deelgebied 1. Arixweg – Groeneweg

- De auto en fiets op de kaarten geven aan dat onderlangs de dijk een weg komt voor verkeer. Dit betreft deels waar deze al ligt de huidige weg die zowel voor de auto als fiets bestemd is.
- Agrariërs willen geen grond kwijt in verband met hun bedrijfsvoering. De vraag en wens is of er ruilgrond dan beschikbaar kan worden gesteld.
- Voorkeur van het waterschap is aankoop ondergrond primaire kering, terugvaloptie is zakelijk recht.

Opmerkingen bij deelgebied 2. Groeneweg – Dorpsstraat

- Locatie voor een watersteen.
- Zoeken naar compensatie voor vermindering Buggenummerbroek.
- Plek om boot in en uit het water te halen.
- Wat gebeurt met de voetgangersbrug over het koelwaterkanaal? We kunnen nu tot aan de spoordijk wandelen. Willen we straks ook nog kunnen.
- Wie heeft beheer en eigendom van de haven?

Opmerkingen bij deelgebied 3. Koelwaterkanaal / spoordijk – Berikstraat

- Ontsluiting haven en locatie voor te water laten van de boten.

Hiermee is het onderdeel dijkversterking Buggenum afgesloten en gaan we verder met het hoogwater.

Hoogwater

Na de burgemeester Desirée Schmalschläger (DS) en wethouder Robbert Martens (RM) van de gemeente Leudal en bestuurder Jos Teeuwen van Waterschap Limburg (JT) een aantal vragen te hebben gesteld over hun rol en ervaringen, is het gesprek verder gegaan met de belangstellenden. Zij werden uitgenodigd om vragen, bevindingen en ervaringen te delen met de aanwezige bestuurders van de gemeente en het waterschap. Hierbij werden een aantal vragen gesteld waar de bestuurders op hebben gereageerd.

Vragen van belangstellenden

- Zijn we voorbereid komende zomer? En op welke manier wordt de schade uitgekeerd?
JT: Alle schade is hersteld. De punten die uit de evaluatie zijn gekomen, wat de zwakke punten zijn, nemen we mee.
DS: De communicatie kan altijd beter, maar hoogwater blijft altijd hoog. Onze draaiboeken zijn aangepast. En wat betreft de schade sturen we het signaal door naar Den Haag.

- Er is veel goed gegaan en ook veel mis. Hoe kunnen we (dorpsraad/werkgroep) punten samen met de gemeente oppakken? Gaat bijvoorbeeld om communicatie, beveiliging en zandzakken. Er ligt een verzoek bij de gemeente om het hierover te hebben.

RM: We hebben contact. Ons eigen crisisdraaiboek is aangepast en wordt in februari definitief vastgesteld. Daarna bespreken we het met de bewoners en ook met jullie, de dorpsraad. Ik wil dit het liefst doen in een fysieke bijeenkomst met de dorpsraad en iedereen die interesse en of ideeën heeft.

- Het is ook van belang om informatie over de waterstanden goed te communiceren.

JT: Waterstanden is heel lastig, zeker met 3 crisissen zoals afgelopen jaar. Maar het is wel een ontzettend belangrijk aandachtspunt.

- Komt er in Neer ook een evaluatie?

RM: Als daar aanleiding toe is, dan praten we ook daar met de bewoners.

- Het was een stressvolle situatie. En persoonlijk heb ik last gehad van mensen die voor mijn huis zijn gaan zitten met drank om naar het leed te kijken.

RM: Er waren zoveel ramptoeristen en de boa's konden niet goed worden ingezet. Dat heeft de dorpsraad goed opgepakt. Door de inwoners is goed werk verricht om voor de veiligheid te zorgen. Het is voor ons wel een aandachtspunt om te bespreken.

- Hoe kan ik de hoogte van de dorpels achterhalen?

RM: in het verleden heeft oud-gemeente Haelen deze drempelwaardes gedeeld met hun bewoners. Dit zal vanuit de huidige gemeente Leudal ook mogelijk zijn en zal, tijdens de aankomende bijeenkomsten, een bespreekpunt zijn om de juiste aanvliegroute te bepalen. Ook voor nieuwe bewoners.

Aan het einde van de bijeenkomst wordt nog kort stil gestaan bij het vervolg. Waterschap Limburg komt terug met een bijeenkomst over de deelgebieden. Deze bijeenkomst is dan fysiek. De gemeente houdt ook een fysieke bijeenkomst, deze gaat over de evaluatie met de dorpsraad en de inwoners. Waterschap en de gemeente sluiten bij elkaars bijeenkomsten aan.

Dank voor uw inbreng en voor uw aandacht!

Hoogwaterbeschermingsprogramma

Dijkversterking Buggenum maakt deel uit van het Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP). Daarin werken de waterschappen en Rijkswaterstaat samen aan de grootste dijkversterkingsoperatie ooit sinds de Deltawerken. Minimaal 1.300 kilometer dijken en daarnaast 500 sluizen en gemalen, worden de komende dertig jaar versterkt. Zo werken we aan een land waar je veilig kunt wonen, werken en recreëren.

Vragen of meer informatie?

Informatie van gemeente Leudal kunt u vinden op www.leudal.nl. Informatie over de dijkversterkingen staat op www.waterschaplimburg.nl/dijkversterking en specifiek over Buggenum op www.waterschaplimburg.nl/dijkversterking-buggenum.

U kunt zich ook aanmelden voor onze digitale nieuwsbrief dijkversterkingen met informatie over de dijkversterkingen in uw gemeente via www.waterschaplimburg.nl/email.

Heeft u nog vragen of wilt u het waterschap iets meegeven? We horen graag van u via dijkversterking@waterschaplimburg.nl. Tijdens kantooruren is Waterschap Limburg ook bereikbaar op 088 – 88 90 100.